

SVEIKATOS BŪKLĖS, SEZONO IR LAKTACIJOS ĮTAKA KARVIŲ JUDRUMO, MASĖS, PRODUKCIJOS IR PIENO ELEKTRINIO LAIDUMO POKYČIAMS

Ramūnas Antanaitis¹, Vytuolis Žilaitis¹, Vida Juozaitienė², Vilius Žiogas¹

¹*Neužkrečiamųjų ligų katedra, Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas*
el. paštas: vituolis@lva.lt

²*Gyvūnų veislinės vertės tyrimų ir selekcijos laboratorija, Lietuvos veterinarijos akademija*
el. paštas: biometrija@lva.lt

Santrauka. Darbo tikslas – nustatyti, ar karvių aktyvumą (judrumą), pieno elektrinį laidumą ir produktyvumą galima taikyti kaip papildomus požymius reprodukciniam susirgimams ankstyvoje laktacijoje diagnozuoti, taip pat įvertinti, ar šiems rodikliams įtakos turi sezonas ir laktacija. Naudojome „Afimilk“ kompiuterizuotą pieno ūkio valdymo sistemą (Izraelis) ir penktą bei dvidešimt penktą parą po veršiamosios fiksavimo karvių produktyvumą (kg), kūno masę (kg), aktyvumą (žingsniais per parą), pieno elektrinį laidumą (S/cm). Karvių, kurių vėlesnėse laktacijos fazėse nustatytas padidėjęs somatinių ląstelių skaičius (SLS) piene, dvidešimt penktą parą po atvedimo aktyvumas ($p < 0,02$) ir pieno elektrinis laidumas buvo padėję ($p < 0,01$). Vasaros sezoną karvių masė buvo 7,8 proc. mažesnė nei žiemą ($p < 0,0001$); žiemą – 11,1 proc. didesnis karvių produktyvumas ($p < 0,002$) ir 2,4 proc. mažesnis pieno elektrinis laidumas ($p < 0,006$). Sezonas ir laktacija ženkliai įtakos karvių aktyvumui neturėjo. Mažiausiai nuo laktacijos ir sezono priklauso karvių aktyvumas, todėl šis rodiklis ir pieno elektrinis laidumas gali būti taikomi kaip papildomi požymiai reprodukciniam susirgimams diagnozuoti ankstyvoje laktacijoje.

Raktažodžiai: periodas po apsiveršiamo, aktyvumas, pieno kiekis, masė.